

מכון התקנים הישראלי

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2023

מכון התקנים הישראלי

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2023

ה ת ו כ ן

עמוד

2	דוח רואה החשבון המבקר
	דוחות כספיים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על הרווח הכולל
5	דוחות על השינויים בהון
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-24	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לחברי הוועד הפועל של

מכון התקנים הישראלי

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של מכון התקנים הישראלי (להלן - "המכון") לימים 31 בדצמבר 2023 ו-2022 ואת הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הוועד הפועל וההנהלה של המכון. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הוועד הפועל וההנהלה של המכון וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות את מצבו הכספי של המכון לימים 31 בדצמבר 2023 ו-2022 ואת תוצאות פעולותיו, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

מבלי לסייג את חוות דעתנו אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1(א)2 בדבר תיקוני החקיקה בהקשר לפעילות המכון ולהערכת המכון בדבר ההשפעה המהותית של תיקונים אלו על הכנסותיו מבדיקות יבוא.

בכבוד רב,

ליאון, אורליצקי ושות'
רואי חשבון

בני ברק,
27 במרץ 2024

מכון התקנים הישראלי
דוחות על המצב הכספי

31 בדצמבר			
2022	2023		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור	
174,448	118,899	3	נכסים שוטפים
200,184	39,710	(ו)11	מזומנים ושווי מזומנים
236	40,232		פיקדון המיועד לתוכנית פרישה
95,095	100,530	4	פיקדונות
105,462	92,273	5	ניירות ערך סחירים
6,064	8,642	6	לקוחות
581,489	400,286		חייבים ויתרות חובה
469	383	7	נכסים לא שוטפים
77,537	74,092	8	חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך
6,361	8,205		רכוש קבוע, נטו
84,367	82,680		רכוש אחר
665,856	482,966		
7,864	11,399		התחייבויות שוטפות
123,540	45,053	9	ספקים ונותני שירותים
138,147	39,710	(ו)11	זכאים ויתרות זכות
94,228	103,764	10	משרד האוצר בגין פרישה מוקדמת
363,779	199,926		הכנסות מראש ולקוחות בזכות
8,146	6,973	(1)9	התחייבויות שאינן שוטפות
15,410	-		הפרשה לחופשה
26,260	19,300	11	הכנסות מראש
49,816	26,273		התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד
		13	התחייבויות תלויות וערביות
252,261	256,767		הון עצמי
665,856	482,966		

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

גילי לוקר, ר"ח
סמנכ"לית כספים

ד"ר גלעד גולוב
מנכ"ל

אייל חיימובסקי
י"ר

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 27 במרץ 2024.

מכון התקנים הישראלי
דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023		
אלפי ש"ח		ביאור	
262,159	214,261		הכנסות
87,602	87,320		בדיקות
16,401	6,104	15	אישור מוצרים ומערכות איכות
4,786	3,850		הכנסות מפרויקטים בתקינה במימון משרדי ממשלה
370,948	311,535		הדרכות ואחרות
הוצאות תפעוליות וכלליות			
(236,486)	(208,034)		שכר עבודה ונלוות
(116,870)	(108,916)	16	הוצאות תפעוליות וכלליות אחרות
(353,356)	(316,950)		
17,592	(5,415)		רווח (הפסד) מפעולות רגילות
(4,770)	12,579	17	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
12,822	7,164		רווח לאחר הכנסות (הוצאות) מימון
1,174	(1,461)	18	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
(2,876)	(1,197)	111, 111	הוצאות בגין פרישה מוקדמת ופנסיה, נטו
11,120	4,506		רווח כולל לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

מכון התקנים הישראלי
דוחות על השינויים בהון

יתרת רווח
אלפי ש"ח

241,141
<u>11,120</u>
252,261
<u>4,506</u>
<u><u>256,767</u></u>

יתרה ליום 1 בינואר 2022

רווח כולל לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

רווח כולל לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

מכון התקנים הישראלי
דוחות על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
11,120	4,506	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	
239,432	(170,056)	רווח כולל לשנה	
250,552	(165,550)	התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	
		(נספח א')	
		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	
9,996	(39,996)	תזרימי מזומנים לפעילות השקעה	
(200,184)	160,474	משיכת (הפקדת) פיקדונות	
(14,526)	(13,653)	פיקדון המיועד לתוכנית פרישה	
-	3,176	רכישת רכוש קבוע ואחר	
		תמורה ממכירת רכוש קבוע	
(204,714)	110,001	מזומנים נטו ששימשו מפעילות השקעה	
-	-	תזרימי מזומנים לפעילות מימון	
		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון	
45,838	(55,549)	עלייה במזומנים ושווי מזומנים	
128,610	174,448	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה	
174,448	118,899	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה	
		נספח א' - התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	
14,492	12,078	הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:	
64,095	(75,486)	פחת והפחתות	
7,509	(5,435)	עליה (ירידה) בהתחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו (כולל התחייבות לזמן קצר)	
86,096	(68,843)	שיערוך ודמי ניהול תיקי ניירות ערך סחירים	
33,207	13,189	שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:	
(1,171)	(2,492)	ירידה בלקוחות	
1,789	3,535	עליה בחייבים ויתרות חובה (כולל חייבים לזמן ארוך)	
(511)	(11,134)	עליה בהתחייבויות לספקים ולנותני שירותים	
(18,125)	(5,874)	ירידה בזכאים ויתרות זכות (כולל הפרשה לחופשה לזמן ארוך)	
138,147	(98,437)	ירידה בהכנסות מראש (כולל הכנסות מראש לזמן ארוך)	
153,336	(101,213)	עליה (ירידה) ביתרת משרד האוצר בגין פרישה מוקדמת	
239,432	(170,056)		

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 – כללי

א. 1. מכון התקנים הישראלי (להלן - "המכון") הוא תאגיד אשר הוקם ופועל מתוקף חוק התקנים, התשי"ג-1953 (להלן - החוק). על-פי סעיף 2 לחוק, מטרת המכון היא תקינה והבטחת רמה נאותה של טיב מוצרים, אם בקביעת תקנים ואם בדרך אחרת, ורשאי הוא, בין השאר, לערוך מחקרים, סקרים ובדיקות של חומרים, מוצרים, מתקנים, לאשר מפרטים וכללים טכניים, לעודד את השימוש בהם ולקיים השגחה על ייצור מוצרים, וזאת, בהתאם לכללים שקבע, וכן לעסוק באיסוף מידע, מיונו והפצתו.

2. תכנית רוחבית לפתיחת המשק לייבוא והפחתת יוקר המחיה (רפורמת היבוא)

כחלק ממדיניות הממשלה לפעול להורדת יוקר המחיה, להפחתת הנטל הרגולטורי ולהגברת התחרות בתחום מוצרי הצריכה, אישרה הכנסת במהלך שנת 2021 תוכנית אשר נכנסה לתוקף בתאריך 1 ביוני 2022 ובמסגרתה אימצה המדינה עקרונות של רגולציה כפי שמקובלים בעולם המערבי. בבסיס המדיניות החדשה עומד העיקרון שניהול תהליך הבדיקה עובר לאחריות היבואן. היבואן יוודא כי המוצר עבר בדיקות התאמה לתקן לפי כללי הרגולציה, יצהיר כי המוצר עומד בתקן הנדרש ויוכל בהינתן זאת לשווק את המוצר בשווקים. באופן זה, על פי הרפורמה, הממשלה מעבירה את כובד המשקל משימוש בתהליכי אישור מראש טרם שיווק המוצר לצרכנים למצב בו הפיקוח מבוצע בדיעבד בשווקים וזאת בהינתן מנגנוני פיקוח מבוססי נתונים וניהול סיכונים. מודל הצהרות היבואן שבבסיסו פיקוח בדיעבד בשווקים יחייב ביצוע ביקורות בשווקים על ידי משרד הכלכלה באמצעות מערך שיוקם לשם כך ואשר יטיל סנקציות על מפרים שייתפסו.

עיקרי הרפורמה:

- א. הרחבת מסלולי ההצהרה קרי - עדכון קבוצות היבוא. העברת תקנים רשמיים מקבוצת יבוא 1 (רמת הסיכון הגבוהה ביותר לבריאות ובטיחות הציבור או להשפעתם על איכות הסביבה) לקבוצות יבוא 2 ו- 3.
- ב. הוספת מסלול הצהרה "קסיס" המאפשר לייבא מוצרים העומדים בתקינה בינלאומית שאומצה בישראל. במסלול זה על היבואן לצרף בין היתר תעודת בדיקה ממעבדה החברה בארגון ILAC או ממכון התקנים להוכחת עמידת המוצר בתקן הרלוונטי.
- ג. הגברת אכיפה בשווקים כך שהאחריות לתקינות המוצרים תוטל על היבואנים ובהתאם להקלות שיינתנו ברפורמה תוגבר האכיפה בשווקים והסנקציות על המפרים.

נוסף על רפורמה זו, החל מאפריל 2023 נכנסה לתוקף רפורמה נוספת המגדירה הקלות ביבוא עבור מוצרים הנמכרים על ידי רשתות בין-לאומיות הפועלות במדינות מפותחות, עם שווקים משמעותיים בין-לאומיים. בהתאם למתווה, על בסיס התחייבויות היבואנים, ייכנסו המוצרים לשוק הישראלי והפיקוח עליהם לרבות בחינת התאמתם לתקינה הישראלית או לתקינה זרה, יתבצע בחנויות לאחר כניסתם לארץ.

בנוסף לכך, החל מיום 1 ביולי 2024 ייכנס לתוקף תיקון בפקודת היבוא והיצוא במסגרתו בין היתר, יבוטל הצורך בהגשת בקשה למכון או למעבדת בדיקה אחרת לשחרור משלוחים במסלולי הצהרה. רפורמה נוספת המקודמת בימים אלה מגדירה כי יתאפשר יבוא של כל מוצר המשווק באופן חופשי באיחוד האירופאי על בסיס הצהרת יבואן בלבד. רפורמה זו אושרה בוועדת השרים ליוקר המחיה וצפויה לעבור הליך חקיקה בכנסת. פירוט בדבר הרפורמות מופיע בביאור 21.

על אף העובדה כי שוק בדיקות מוצרי הצריכה והטובין המיובאים נמצא בתחרות מלאה, נתח השוק של מכון התקנים הוא הגדול ביותר מבין המעבדות בארץ וכפועל יוצא ההכנסות מבדיקות אלה מהוות מרכיב משמעותי מפעילות המכון.

רפורמת היבוא הביאה לפגיעה בהכנסות המכון מבדיקות יבוא החל משנת 2022 בעיקר לאור שני שינויים הנמצאים בבסיסה של הרפורמה והם בעלי השפעה רחבה על המכון. האחד, מעבר נרחב למסלולי הצהרה. השני, גידול ניכר בבדיקות "דגם". במישור המיידי, כחלק מההתמודדות עם השינויים הרגולטוריים המכון החל ליישם את הצעדים הבאים:

- א. חתימה על הסכמים למתן שירותי אכיפה וולונטרית עם לקוחות החפצים בכך.
- ב. יישום תוכנית פרישה ל - 150 מתוך עובדי המכון, פרישה שהסתיימה בסוף חודש מרץ 2023. תוכנית הפרישה הוגדרה בהסכמים אשר נחתמו ב - 24 באוקטובר 2022 בין המכון, הסתדרות

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 - כללי (המשך)

העובדים הכללית החדשה וועד עובדי המכון והסכם נוסף בין המכון למשרד האוצר וההסתדרות להסדרת פרישה מוקדמת לעובדים ומימון חלק מעלויות הפרישה לעובדים שהמכון יידרש לסיים את העסקתם כפי שמופיע בביאור 111.

היקף ההשפעה העתידית של הרפורמה על המכון אינו ניתן בשלב זה לכימות. הנהלת המכון פועלת במספר מישורים על מנת למתן את הירידה החדה בהכנסותיו וזאת בין היתר על ידי פנייה למשרדי הכלכלה והאוצר לקבלת מימון מדינה לשימור מעבדות המכון, פיתוח תחום הבדיקות הוולונטריות במכון, מנועי צמיחה ועוד. עם זאת יצוין כי חלק מאותן השפעות מפצות עליהן המכון עמל בתקופה זו אינן צפויות לתת פירות בטווח המידי.

ב. הגדרות

- צדדים קשורים - כמשמעותם בתקן חשבונאות מספר 41 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
- מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- דולר - דולר של ארה"ב.
- סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד חודש דצמבר 2003 בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36.
- סכום מדווח - סכום מותאם ליום 31 בדצמבר 2003, בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר ה- 31 בדצמבר 2003, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר ה- 31 בדצמבר 2003.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

עיקרי המדיניות החשבונאית, אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים, באופן עקבי ואשר נערכו בהתחשב לכללי חשבונאות מקובלים הינם כדלקמן:

א. בסיס המדידה של הדוחות הכספיים

1. כללי

(א) ביום 1 בינואר 2004 נכנס לתוקף תקן חשבונאות מספר 12, "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים". בהתאם לתקן הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים לאינפלציה החל מאותו מועד.

(ב) המכון ערך את דוחותיו הכספיים בעבר על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר, 2004. תוספות שבוצעו לאחר מועד המעבר נכללו בערכים נומינליים. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 12 בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים" הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה ביום 31 בדצמבר, 2003, והחל מאותו מועד המכון החל לדווח בסכומים מדווחים.

(ג) סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

(ד) בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

2. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

(א) דוח על המצב הכספי

1. פריטים לא כספיים מוצגים בסכומים מדווחים.
2. פריטים כספיים מוצגים בדוח על המצב הכספי בערכים נומינליים לתאריך הדוח.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(ב) דוח על הרווח הכולל

1. הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים או מהפרשות הכלולות בדוח על המצב הכספי נגזרות מהתנועה בין סכום מדווח ביתרת פתיחה לבין סכום מדווח ביתרת סגירה.
2. יתר מרכיבי דוח הכנסות והוצאות מוצגים בערכים נומינליים.

ב. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

1. המכון עורך את דוחותיו הכספיים בהתאם למטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה הוא פועל (להלן - "מטבע הפעילות").
2. הדוחות הכספיים של המכון מוצגים בש"ח המהווה את מטבע הפעילות של המכון ומטבע ההצגה של המכון.

ג. נכסים, התחייבויות ועסקאות צמודים או במטבע חוץ

1. עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער, נזקים לדוח על הרווח הכולל.
2. פריטים כספיים צמודי מדד נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד המחירים לצרכן בישראל (להלן - המדד) מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור, נזקים לדוח על הרווח הכולל.
3. להלן נתונים לגבי שערי חליפין ומדד המחירים לצרכן:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
109.4	112.64
3.519	3.627

מדד המחירים לצרכן (בסיס של שנת 2016)
שער החליפין היציג של 1 דולר ארה"ב / ש"ח

4. להלן נתונים בדבר שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר לתקופות המדווחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2022	2023
%	%
5.2%	2.9%
13.1%	3.1%

מדד המחירים לצרכן
שער החליפין היציג של 1 דולר ארה"ב

ד. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבים על ידי המכון כהשקעות שנוזלותן גבוהה, הכוללות פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר, שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

ה. ניירות ערך סחירים

ניירות ערך סחירים המושקעים לזמן קצר וניתנים למימוש בטווח המידי מוצגים לפי שווים בבורסה

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

לתאריך הדיווח. שינויים בערכם נזקפים לדוח על הרווח הכולל לסעיף מימון, נטו. הסעיף כולל גם יתרות מזומנים ושווי מזומנים מנוהלים על ידי מנהלי תיקים ואשר מיועדים להשקעה בניירות ערך סחירים.

1. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת בחלקה באופן ספציפי בגין חובות שלפי הערכת הנהלת המכון גבייתם מוטלת בספק, ובחלקה בגין יתרת חובות ישנים בגינם מפריש המכון בשיעור מסוים מסכום חובות הלקוחות.

המכון בחן בשנת החשבון את אומדן ההפרשה לחובות מסופקים ובהתאם לכך נכללה בשנת הדוח הקטנת הפרשה בסך 573 אש"ח. הנהלת המכון מעריכה שרפורמת היבוא עשויה להשפיע על עדכון ההפרשה בהמשך ולכן יתכן ויידרשו התאמות נוספות בעתיד.

2. רכוש קבוע

1. פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר, בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו ובניכוי מענקי השקעה שהתקבלו בגינם ואינם כוללים הוצאות תחזוקה שוטפת. העלות כוללת בנוסף למחיר הרכישה, את כל העלויות שניתן לייחס במישרין להבאת הפריט למיקום ולמצב הדרושים לכך שהפריט יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה וכן, אומדן של עלויות פירוק ופינוי של נכס ושיקום האתר בו ממוקם הנכס אם קיימת לישות מחויבות כאמור. עלות רכוש בהקמה עצמית כוללת עלויות ישירות הכרוכות בהקמתו ובהן עלות חומרים, קבלני משנה, שכר עבודה.

2. הוצאות המימון הריאליות בגין הלוואות ואשראי ששימש למימון הרכישה או ההקמה של רכוש קבוע המהווה "נכס כשיר" בהתאם לקביעות תקן חשבונאות מס' 3, היוון עלויות אשראי - בתקופה שעד להכשרתו לשימוש המיועד - נזקפו לעלות רכוש זה.

3. הוצאות בגין שיפורים ושכלולים נזקפות לעלות הנכסים ואילו הוצאות תחזוקה ותיקונים נזקפות כהוצאה עם התהוותן.

4. הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

שיעורי הפחת השנתיים הם:	%
ציוד מעבדתי וטכני	10
ציוד כללי	6-15
מחשבים ותוכנות	10-30
כלי רכב	15
מבנים	4
שיפורים במושכר	תקופת החוזה או חיי השיפורים כנמוך מביניהם

ה. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

המכון בוחן את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הוא הגבוה מבין מחיר המכירה, נטו ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. הכנסות מראש ולקוחות בזכות

המכון מחייב מראש את לקוחותיו בסכומים שנועדו למילוי התחייבויות לביצוע עבודות בעתיד. הסכומים שחוייבו והתחייבויות בגין מתבססים על מחירים הקיימים ביום ההתקשרות עם מזמיני העבודות. יתרת ההתחייבות המועברת לשנים הבאות מוצגת על-פי הסכום שהתקבל מהלקוח, שהינו על פי הערכות, גבוה ממחירי עלות ביצוע העבודה ליום הדוח. סכומים אלה יועברו לדוח הכנסות והוצאות בהתאם למדיניות ההכרה בהכנסות של המכון, כמפורט להלן.

עד וכולל שנת 2017, ככל שלא ניתן היה להשיב הסכומים ללקוחות או לעשות בהם שימוש כנגד הזמנות עתידיות, נמחקו סכומים אלו בחלוף 7 שנים ובהתאם נזקפו לדוח הכנסות והוצאות. החל משנת 2018 חדל המכון ממחיקת סכומים אלה בחלוף 7 שנים ועל כן נכללים בסעיף זה סכומים שנוצרו משנת 2011 ואילך.

י. הכרה בהכנסה

ההכנסות נזקפות בדוחות הכספיים באם סכום ההכנסות ניתן למדידה באופן מהימן וכל עוד הגבייה מוערכת כצפויה. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה בעסקה בניכוי הנחות ובניכוי החזרות.

להלן תנאי ההכרה בהכנסות:

1. הכנסות מבדיקות, אישור מוצרים ומערכות איכות והדרכות נזקפות באופן יחסי על פני תקופת ההסכם או עם ביצוע השירות.
2. הכנסות מהקצבות ממשלתיות נזקפות באופן יחסי על פני תקופת ההקצבה המאושרת.

יא. שימוש באומדנים בהכנת דוחות כספיים

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת המכון להסתייע באומדנים, והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. שינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי המכון ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

1. הכנסות מראש

ההתחייבות להכנסות מראש נרשמה בספרים בהתאם להערכת הנהלת המכון בדבר עבודות שטרם בוצעו במלואן. ראה גם סעיף ט' לעיל.

2. הפרשה לפיצוי בגין חופשת מחלה שלא נוצלה

ההתחייבות נרשמה בספרים בהתאם להערכת הנהלת המכון בדבר הסתברות ההגעה של עובדים לגיל פרישה וניצולם של ימי חופשת מחלה שלא נוצלו.

3. הפרשה לחופשה

ההתחייבויות נרשמו בספרים לפי הערכת הנהלה כי ימי החופשה הצבורים ינוצלו על ידי העובדים ולא ייפדו בכסף.

4. הפרשה בגין מענק הסתגלות

ההתחייבות נרשמה בספרים בהתאם להערכת הנהלת המכון בדבר הסתברות ההגעה של עובדים לגיל פרישה.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. שימוש באומדנים בהכנת דוחות כספיים (המשך)

5. הפרשות תלויות

הפרשות בגין תלויות נרשמות בספרים בהתאם להערכות היועצים המשפטיים של המכון ובהתאם לשיקול הדעת של הנהלת המכון לגבי הסבירות לכך שתזרימי מזומנים אכן יופנו לסילוק ההתחייבויות ועל בסיס האומדן שנקבע על ידי ההנהלה בגין הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים כי יידרשו לסילוק המחויבויות הקיימות. תוצאותיהן של התלויות בפועל עשויות להיות שונות מהערכות ההנהלה.

יב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים, פיקדונות לזמן קצר, ניירות ערך סחירים, לקוחות, חייבים ויתרות חובה, חייבים לזמן ארוך, התחייבויות לספקים ולנותני שירותים וזכאים ויתרות זכות לזמן קצר תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם. לא ניתן להעריך את ערכם ההוגן של התחייבות אחרות לזמן ארוך.

יג. מעבר לדיווח לפי תקינה בינלאומית (IFRS) החל משנת 2024

בחודש נובמבר 2021 פורסם חוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985 הכולל את תיקון מס' 56 בנושא דוחות כספיים של תאגיד. לפי תיקון זה תאגידים נדרשים להגיש לשר הרלוונטי ולחשב הכללי דוחות כספיים עד לסוף חודש מרץ בשנה העוקבת לשנת הדוחות. כמו כן, מצוין בחוק כי החשב הכללי רשאי להורות לתאגיד על התקינה החשבונאית המתאימה לפיה עליו לערוך את דוחותיו הכספיים.

בחודש ינואר 2023 פורסמו תקנות יסודות התקציב (כללי דיווח כספי של תאגיד) התשפ"ג – 2023, לפיהן ככלל תאגיד יערוך את דוחותיו הכספיים לפי תקינה חשבונאית ממשלתית, למעט במקרים של ישות ממשלתית עסקית.

המכון ביצע בחינה של מאפייני ישות ממשלתית עסקית, כפי שמפורטים בתקן חשבונאות ממשלתי מס' 1, והוסכם להגדירו כישות ממשלתית עסקית. ועל המכון ליישם תקינה חשבונאית בינלאומית (IFRS). במטרה לאפשר למכון להיערך באופן ראוי למעבר לתקינה ה-IFRS אושר פטור מיישום IFRS בדוחות 2023 ונדרש יישום החל מהדוחות הכספיים לשנת 2024. המכון טרם סיים לבחון את ההשפעות על הדוחות הכספיים כתוצאה מהמעבר לדיווח לפי תקני IFRS.

ביאור 3 - מזומנים ושווי מזומנים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
171,266	115,454
3,182	3,445
<u>174,448</u>	<u>118,899</u>

במטבע ישראלי
במטבע חוץ

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - ניירות ערך סחירים
ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
16,581	19,490
18,098	17,972
31,212	31,924
16,630	17,213
9,403	9,981
3,171	1,700
-	2,250
95,095	100,530

מניות ואחרים
אגרות חוב ממשלתיות:
צמודות למדד
ללא הצמדה
אגרות חוב קונצרניות:
צמודות למדד
ללא הצמדה
מזומנים ושווי מזומנים- בניהול מנהלי תיקי ניירות ערך
אג"ח ממשלתי במט"ח

ביאור 5 - לקוחות
ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
87,980	80,136
(10,438)	(9,865)
77,542	70,271
19,313	14,304
8,607	7,698
105,462	92,273

חובות פתוחים
הפרשה לחובות מסופקים
חובות פתוחים נטו
המחאות לגבייה וחברות אשראי
הכנסות לקבל (*)

(*) בעיקר בגין פעילות סקר קרקע, בעיקר לקוח אחד וזכיון מרכז הדרכה.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה
ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
117	250
5,915	8,365
32	27
6,064	8,642

עובדים
הוצאות מראש (*)
חייבים אחרים

(*) כולל הוצאות ביטוח ומבנים בסך 1,727 אש"ח ו-863 אש"ח לשנים 2022 ו-2023 בהתאמה.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 7 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך
ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
385	299
84	84
469	383

פקדון (*)
פקדון בחברת הליסינג

(*) פקדון המופקד בבנק משמש כבטוחה להלוואות הנלקחות על ידי עובדי המכון.

ביאור 8 - רכוש קבוע, נטו
א. ההרכב:

מקדמות על חשבון רכוש קבוע*	כלי רכב	קרקע מבנים ושיפורים במושכר אלפי ש"ח	מחשבים ותוכנות	ציוד וריהוט משרדי	ציוד מעבדתי וטכני	סה"כ
219,996	3,067	392	105,978	19,981	13,909	76,669
10,880	1,428	-	1,568	1,989	573	5,322
(3,176)	-	-	-	-	-	(3,176)
227,700	4,495	392	107,546	21,970	14,482	78,815
142,459	-	(147)	(66,199)	(13,885)	(7,910)	(54,318)
(13,914)	-	(59)	(4,274)	(3,513)	(773)	(5,295)
2,765	-	-	-	-	-	2,765
(153,608)	-	(206)	(70,473)	(17,398)	(8,683)	(56,848)
74,092	4,495	186	37,073	4,572	5,799	21,967
77,537	3,067	245	39,779	6,096	5,999	22,351

עלות

יתרה ליום 1 בינואר 2023
תוספות במשך השנה
גריעות במשך השנה
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר 2023
תוספות במשך השנה
גריעות במשך השנה
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

רכוש קבוע, נטו ליום 31
בדצמבר 2023

רכוש קבוע, נטו ליום 31
בדצמבר 2022

* טרם הופעל

ב. 1. סעיף קרקע, מבנים ושיפורים במושכר כולל קרקעות בחכירה עליהן הוקמו מבני המכון כמפורט להלן.

להלן פירוט הקרקעות בחכירה:

מועד סיום חכירה	מ"ר	חלקה	גוש	המקום	המחכיר
31.3.2052	23,047	72	6650	תל-אביב	עיריית תל-אביב-יפו
30.9.2025	2,250	1	38056	באר-שבע	רשות מקרקעי ישראל

2. זכויות החכירה מעיריית תל-אביב-יפו טרם נרשמו על שם המכון, אולם קיימת הערת אזהרה לטובת המכון בלשכת רישום המקרקעין.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 8 - רכוש קבוע, נטו (המשך)

3. לקראת סיום החכירה של מבנה המכון בבאר שבע, נבחנו אתרים פוטנציאליים להקמה מבנה חדש באזור הנגב, ונבחר אתר באופקים בו צפוי המכון לחכור שטח של 11 דונם לפי שיעור בניה של 60%. טרם נחתמה העסקה.

ביאור 9 - זכאים ויתרות זכות

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
19,846	14,155
9,221	8,114
6,671	6,078
67,978	45
8,391	7,695
3,243	3,103
8,190	5,863
123,540	45,053

התחייבות בגין שכר ונלוות
הפרשה לחופשה לניצול בזמן הקצר (1)
חלויות שוטפות בגין התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד (2)
התחייבויות בגין הסדר פרישה מוקדמת (4)
הוצאות לשלם
מוסדות (בעיקר מס ערך מוסף)
הפרשה לתביעות (3)

(1) המכון מניח שיתרת ימי החופשה הצבורים לעובדים ינוצלו על ידיהם כחופש ולא יפדו בכסף. כמו כן, המכון מניח כי העובדים ינצלו בתקופה של 12 החודשים שלאחר תאריך הדוח מכסת חופשה שנתית העומדת לרשותם. בהתאם, ההתחייבות בגין יתרת ימי החופשה הצפויים להיות מנוצלים בתקופה של 12 החודשים שלאחר תאריך הדוח מוצגים כהתחייבות שוטפת, בעוד היתרה שאינה צפויה להיות מנוצלת בתקופה האמורה מוצגת כהתחייבות לזמן ארוך.

(2) ראה ביאור 11 להלן.

(3) ראה ביאור 13 להלן.

(4) ראה ביאור 11 ו' להלן.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 10 - הכנסות מראש ולקוחות בזכות:

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
39,525	33,324
26,210	35,405
18,866	8,998
84,601	77,727
(15,380)	-
69,221	77,727
25,007	26,037
94,228	103,764

הכנסות מראש:

בדיקות יבוא ומוצרים

אישור מוצרים ומערכות איכות

בדיקות בניין

סה"כ הכנסות מראש:

בניכוי - הכנסות מראש בגין בדיקות בניין המוצגות בהתחייבויות לזמן ארוך

סה"כ הכנסות מראש לזמן קצר:

לקוחות בזכות

סה"כ הכנסות מראש ולקוחות בזכות לזמן קצר

ביאור 11 - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
7,086	5,076
19,766	14,761
6,079	5,541
32,931	25,378
(6,671)	(6,078)
26,260	19,300

ההתחייבויות בשל סיום עובד ומעביד לזמן ארוך

התחייבויות לתשלומי פנסיה בגין פרישה מוקדמת (ב)

התחייבות בגין חופשת מחלה שלא נוצלה (ג)

התחייבויות לפיצויי פרישה (ד, ה)

בניכוי - חלויות שוטפות

ב. התחייבות לתשלום פנסיה בגין פרישה מוקדמת

בהתאם להסכמים קיבוציים שנחתמו בעבר (קודם להסכמי העבודה הקיבוציים המיוחדים משנת 2017 ו-2022, ראה סעיף ו' להלן), התחייב המכון לשלם לעובדים מסוימים שפרשו מעבודתם בין השנים 2012-2016 בטרם הגיעם לגיל פרישה חובה במכון (גיל 67) פנסיה חודשית (כולל השתתפות המכון ברכישת מוצרים פנסיונים). הפנסיה משולמת מיום הפרישה ועד הגיעם לגיל פרישה חובה במכון וזאת בהתאם למשכורת הקובעת שלהם לפנסיה ולזכויות הפנסיה שצברו בתקופת עבודתם במכון. עם עובדים נוספים שעזבו באותן שנים הוסכם על פרישה מוקדמת בדרך של תשלום חד פעמי של פיצויי פיטורין מוגדלים. כמו כן היו זכאים העובדים הפורשים למענקים חד פעמיים בגין הפרישה המוקדמת. סכום הפנסיה החודשית מתעדכן אחת לשנה בהתאם לעליה במדד למול מדד הבסיס ממועד הפרישה. ההתחייבות לתשלום הפנסיה האמורה נכללת במלואה על בסיס הערך הנוכחי של תשלומי הפנסיה העתידיים, כאשר שיעור ההיוון מבוסס על ציטוטי תשואה של אגרות חוב קונצרניות צמודות למדד באיכות גבוהה למועד חישוב ההתחייבות. שיעור ההיוון (צמוד למדד) המשוקלל על פיו חושבה ההתחייבות לימים 31 בדצמבר 2023 ו-2022 הינו 1.945% ו-1.604% בהתאמה. שינויים בערך התחייבות הנוגעים משינוי ביתרת תקופת ההיוון וכן בגין שינויים בגין שינוי בשיעור ההיוון המשוקלל משנה לשנה מוצגים במסגרת הוצאות מימון.

מכון התקנים הישראלי

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 11 - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד (המשך)

ב. התחייבות לתשלום פנסיה בגין פרישה מוקדמת (המשך)

לימים 31 בדצמבר 2023 ו-2022 ההתחייבות האמורה הינה בגין סך כולל של 12 עובדים ושל 14 עובדים, בהתאמה.

הטיפול בפרישת עובדים שטרם הגיעו לגיל פרישה חובה במכון בשנים 2018-2023, נעשה בהתאם להסכמי העבודה הקיבוציים המיוחדים משנת 2017 ו-2022, ראה סעיף ו' להלן.

ג. פיצוי עבור חופשת מחלה שלא נוצלה

על פי הסכמים קיבוציים העובדים זכאים לפיצוי כספי בעד ימי מחלה שלא נוצלו על ידם. הזכאות ניתנת לעובדים שעזבו בגין 50 ואילך וצברו ותק של 10 שנים לפחות. הזכאות הינה מדורגת בהתאם לגיל העובד בעת הפרישה בפועל ונע ליניארית בין 30% לעובד הפורש בגיל מעל ל-50 עד 100% לפורש בגיל מעל ל-57. זכאות העובדים לפדיון ימי מחלה הינה בהתאם להיקף ניצול ימי המחלה בתקופת העבודה כדלקמן:

- עובד שניצל מעל ל-65% מימי המחלה שנזקפו עבורו אינו זכאי למענק מחלה.
- עובד שניצל פחות מ-36% מימי המחלה שנזקפו עבורו זכאי לפדיון של 8 ימי מחלה בגין כל 30 ימי מחלה שנצברו.
- עובד שניצל בין 36% ל-65% מימי המחלה שנזקפו עבורו, זכאי לפדיון של 6 ימי מחלה בגין כל 30 ימי מחלה שנצברו.

סכומי ההתחייבויות בדוחות הכספיים של המכון וחישוב ההפרשה בוצעו כמפורט להלן:

לצורך חישוב אומדן התחייבויות אלו מניח המכון כי העובדים לא ינצלו את מכסת ימי המחלה להם הם זכאים נכון למועד תאריך הדוח. מאחר ופדיון ימי המחלה הבלתי מנוצלים מושפע מגיל הפרישה של העובד (תשלום מדורג החל מגיל 50) היה על המכון לקבוע הסתברות להגעה לגיל הפרישה ולצבירת ותק במכון.

בחישוב ההפרשה הונח שעובדים שהגיעו לגיל 50 יגיעו לגיל הפרישה, ולכן הופרשו 100% מסך החבות המחושבת לפי כללי הזכאות לפדיון ימי מחלה בלתי מנוצלים, וכי ההסתברות לעובדים שגילם מעל ל-45 אך מתחת ל-50 נמוכה יותר, לכן הופרשו רק 80% מסך החבות המחושבת כאמור.

ד. התחייבות לפיצויי פרישה

התחייבויות המכון בשל סיום יחסי עובד-מעביד מחושבות בהתאם לחוק פיצויי פיטורין ובהתאמות הנדרשות על-פי הסכמי עבודה של המכון, כמפורט בסעיפים 1 ו-2 להלן, ומכוסות במלואן על ידי תשלומים שוטפים לקרן פנסיה, ביטוחי מנהלים, קופות גמל ופיצויים וכן על-ידי יתרת ההתחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד.

1. המכון מפקיד באופן שוטף סכומים בקרנות פנסיה ותיקות על שם העובדים בגובה 6% מהמשכורת השוטפת, המיועדים להקניית זכויות פנסיה לעובדים בהגיעם לגיל פרישה, ובנוסף מפקיד המכון בקופות גמל לפיצויים סכומים בגובה 2.33% מהמשכורת השוטפת; לחילופין, מפקיד המכון באופן שוטף סכומים בקופות פנסיות חדשות ו/או בביטוחי מנהלים על שם העובדים בגובה 8.33% מהמשכורת השוטפת (במלואה או בחלקה). בכך מתמצים מלוא חיובי המכון לתשלום פיצויי פיטורין לעובדים על פי הסכמי העבודה של המכון ועל רוב רובם של העובדים בהסכם העסקה אישי אשר עליהם חל סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. בהתאם, בגין עובדים אלו לא נרשמו הפרשות נוספות מעבר להפקדות השוטפות הבאות במקום תשלום לפיצויי פיטורין.

2. עובדים מסויימים המועסקים על ידי המכון בחוזה העסקה אישי עליהם לא חל סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין או עובדים בהתייחס לתקופה בה עבדו במכון קודם להעסקתם על ידי המכון וזאת באמצעות חברות כוח אדם, יהיו זכאים לפיצויי פיטורין בגובה מכפלת המשכורת האחרונה במספר שנות העבודה במכון או באמצעות חברות כוח האדם, בהתאמה, בניכוי הסכומים שהצטברו בקרנות הפנסיה ובקופות הפיצויים. יתרת ההתחייבות בגינם מכוסה על ידי ההפקדות השוטפות לקופות הפנסיה, בביטוחי מנהלים ובקופות פיצויים אחרות ועל ידי יתרת ההתחייבות לפיצויים.

מסמך זה נכנס לתוקף ב-1/1/2022, ואין להשתמש בו לאחר תאריך זה.

[illegible][illegible]

2017.

האגודה מסייעת במימון מחקר ופיתוח, וכן במימון פעילות חינוך ופיתוח מקצועי.

[illegible][illegible]

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԱՇ ԿԱՆԵԿՈՒ ՌԵԼՈՒ՝

[illegible]

1. **ᄒᄡᄢᄡᄢ ᄒᄡᄢᄡᄢ ᄒᄡᄢᄡᄢ ᄒᄡᄢᄡᄢ ᄒᄡᄢᄡᄢ ᄒᄡᄢᄡᄢ**

09' זאז לאטע לואטע אדאמאלאס פארלאסן און אונזערע ווארטער

[illegible]

לשנת 29 תשס"ט מוצגת מדינת ישראל מול המדינות השכנות, ובהן:

Լ՝ ԼՏԼԹԼ ՀԱՌՀԼ ԱԹԱՀԼՆ

[illegible][illegible]

ԱՎԷ ԻՄԸՈՒ ԱՌՀՈՑ ՀԵՃԱՆ՝ ՇՈՐԱԼԷ՛:

[illegible]

לְהַגִּיד לָנוּ מֵעַתָּה וְכֹחַ הַיְדוּשׁ יֶזְרַק עָלֵינוּ כֻּפָּא דְמַלְכוּתָךְ אֱלֹהֵינוּ

ע' ארבע צוואה פארשטאנדן אז זי וועט נישט דאס האבן, עפעס וועגן דער צוואה

Լ՝ ԼԱՄԱՆԻԱԿԱՆ ՀԳՃԱՆՆԵՐ ԳԼԹԼ (ԼԿԹԼ)

תאריך 11 - מועדון תור ארץ, ארץ, ארץ-ארץ (ממל)

ԷՆԻԼԷՐ ՀԼԻԱԼՄ ԼՇՁԵՐ

אשר עליו נשבע ה' לאבותינו

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 11 - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד (המשך)

1. פרישה מוקדמת בהתאם להסכמים קיבוציים מיוחדים (המשך)

מוקדמת וזאת בהתאם לקריטריונים של גיל העובד והותק שלו במכון כדלקמן:

1. מסלול פנסיה גישור לפיו הפורש יהא זכאי לתשלום של פנסיה גישור ממועד פרישתו עד גיל 67 וזאת בהתאם לזכויות הפנסיה שצבר בגין תקופת עבודתו במכון בהתייחס לפורש בקרן פנסיה ותיקה או בהתאם לצבירה הכספית שלו בגין תקופת עבודתו במכון בקרן פנסיה חדשה וצבירות רעיוניות עתידיות עד להגיעו של הפורש לגיל 67. כמו כן זכאי הפורש להשתתפות של המכון במוצר פנסיוני המבוסס על המשכורת הקובעת למועד הפרישה ממועד פרישתו עד גיל 67. בהסכם קיבוצי 2022 נקבע תשלום פנסיה גישור והשתתפות המכון במוצר הפנסיוני יעשה תוך שנה ממועד החתימה על ההסכם באמצעות חברת ביטוח שתשמש כקרן משלמת חיצונית, כנגד תשלום חד פעמי של פרמיית ביטוח שישלם המכון מראש לחברת הביטוח. במהלך שנת 2023 נבחרה חברת ביטוח שתשמש כקרן משלמת חיצונית, ובחודש נובמבר 2023 העביר המכון לקרן המשלמת החיצונית תשלום חד פעמי של פרמיית הביטוח אשר תשלם את פנסיה גישור החל מחודש נובמבר ועד להגיעו של כל פורש לגיל 67.

2. מסלול פיצויים מוגדלים לפיו פורש יהא זכאי לתשלום פיצויים בשיעורים מוגדלים בהתאם לוותק של העובד במכון, ובנוסף יהא פורש זכאי למענק הסתגלות וכן למענק נוסף.

בהתאם להסכם המימון 2022 העביר משרד האוצר בחודש דצמבר 2022 את סכום ההשתתפות המקסימלית בסך של 200 מיליון ש"ח לחשבון בנק ייעודי של המכון אשר ישמש אך ורק לצורך מימון השתתפות משרד האוצר בתשלומי הפרישה. סכומי השתתפות שלא יהיה בהם שימוש עד 31.10.2023 לצורך מימון חלקו של משרד האוצר בתוכנית הפרישה יושבו למשרד האוצר. הכספים בחשבון הייעודי יושקעו בפיקדונות בנקאיים בהתאם לצרכי תזרים המזומנים בחשבון, ופירות ההשקעה שצברו בחשבון הייעודי יושבו למשרד האוצר ביחד עם סכומי ההשתתפות שלא יהיה בהם שימוש כאמור.

ליום 31 בדצמבר 2022 טרם נמשכו כספים בחשבון הייעודי, והסכום שהעביר משרד האוצר בתוספת הריבית שנצברה עד לתאריך זה מוצגים בדוחות על המצב הכספי תחת סעיף "פקדון המיועד לתוכנית הפרישה". ליום 31 בדצמבר 2023 נותרו בחשבון הייעודי סך של כ-39.7 מיליון ש"ח כולל ריבית שנצברה בסך של כ-6.3 מיליון ש"ח (כנגד התחייבות למשרד האוצר באותו סכום). כל היתרה בחשבון הייעודי (למעט סך של כ-400 אלף ש"ח שתשמש כרזרבה כנגד התחייבויות עתידיות אפשריות) הושבו למשרד האוצר בחודש ינואר 2024.

בחודש דצמבר 2022 הוחל בתהליך הפרישה של עובדים במסגרת הסכם קיבוצי 2022, ובחודש זה פרשו מהמכון 36 עובדים (מתוכם 27 במסלול פנסיה גישור ו-9 במסלול פיצויים מוגדלים). ברבעון הראשון של 2023 נמשך תהליך הפרשה של עובדים במסגרת הסכם קיבוצי 2022, והושלמה פרישתם של עוד 114 עובדים נוספים (מתוכם 63 במסלול פנסיה גישור ו-51 במסלול פיצויים מוגדלים). סך תשלומי הפרישה שהמכון שילם לעובדים (הכוללים תשלומי פנסיה גישור ישירות לעובדים עד לקביעתה של קרן משלמת חיצונית, תשלום חד פעמי של פרמיית הביטוח ששילם המכון מראש לחברת הביטוח שנקבעה כקרן המשלמת. מענקי ההסתגלות והפרישה, הפיצויים המוגדלים ומענקים נוספים, פדיון ימי חופשה וימי מחלה שלא נוצלו) בשנים 2022 ו-2023 הסתכמו בכ-185.1 מיליון ש"ח. השתתפות משרד האוצר בתשלומים בגין פורשים אלו בכ-166.5 מיליון ש"ח.

הוצאות בגין פרישה מוקדמת נטו של 114 עובדים ו-36 עובדים שפרשו בשנים 2022 ו-2023, בהתאמה, נזקפו לדוח הרווח הכולל, ונכללים תחת סעיף "הוצאות בגין פרישה מוקדמת ופנסיה נטו" (ההוצאות מבטאות את תשלומי המכון לפורשים כמפורט לעיל בניכוי השתתפות משרד האוצר בניכוי תשלומים שכבר נעשו הפרשות בגינם בשנים קודמות).

תשלומי פנסיה גישור לעובדים נעשו ישירות על ידי המכון עד לחודש אוקטובר 2023, והחל מחודש נובמבר 2023 הועברו מהקרן המשלמת.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 12 - מכשירים פיננסיים

גורמי סיכון פיננסיים

פעילויות המכון חושפות אותו לסיכונים פיננסיים שונים, כמפורט להלן.

1. סיכון אשראי

למכון אין ריכוזים משמעותיים של סיכון אשראי (למעט גופי מדינה וחברות ממשלתיות). למכון מדיניות מותאמת על מנת להבטיח ששירותי המכון מבוצעים ללקוחות, שלהם היסטוריית אשראי נאותה.

2. סיכון מטבע חוץ

למכון יתרות מזומנים הנקובות במטבע חוץ (בעיקר דולר) ליום 31 בדצמבר 2023 בסך של כ-3.4 מיליון ש"ח.

חשיפת המכון לשינויים אפשריים בשערי החליפין של מטבעות החוץ בגין היתרה ליום 31 בדצמבר 2023 אינה מהותית.

3. סיכון נזילות

ליום 31 בדצמבר 2023 עומדים לרשות המכון יתרות מזומנים ושווי מזומנים של כ-118.9 מיליון ש"ח, פקדונות בסך כ-40 מיליון ש"ח וכן יתרת השקעות בתיק ניירות ערך סחירים (נזיל) בסך של כ-100.5 מיליון ש"ח. להערכת הנהלת המכון, יתרות אלו, יחד עם תחזית תזרים המזומנים הצפוי, יש בהן בכדי לפרוע את התחייבויות המכון בטווח של לפחות שנה מתאריך הדוח. ראה גם ביאור 21 - העברת 105 מיליון ש"ח לקופת המדינה.

ביאור 13 - התחייבויות תלויות וערבבויות

א. ערבויות

המכון מעמיד ערבויות ביצוע בנקאיות ללקוחותיו. ליום 31 בדצמבר 2023 עומדת יתרת ערבויות המכון על סך של כ-4.6 מיליון ש"ח.

ב. תביעות משפטיות

1. בשנת 2018 בית המשפט קיבל את בקשת הנתבעים, בתביעה ייצוגית כנגד יבואני הוברבורד, לצרף את משרד התחבורה והמכון כצד שלישי. הבקשה לתביעה ייצוגית הינה בסכום מוערך של 52 מיליון ש"ח. נושא הבקשה הוא מכירת מכשירי הוברבורד לילדים מתחת לגיל 16 תוך מצג, לפיו הרכיבה מותרת, כביכול, גם בגילאים שלפני 16. היבואנים הגישו הודעה לצד שלישי כנגד משרד התחבורה וכנגד מכון התקנים הישראלי בטענה שהפרסום הנ"ל נעשה עפ"י אישורם.

התנהלו מספר דיוני הוכחות בשאלה האם לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית והתיק נמצא בשלב הסיכומים.

להערכת הנהלת המכון, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים ההפרשות הכלולות בדוחותיה הכספיים מספיקות לכיסוי נזק אפשרי שיגרם לה, אם בכלל, כתוצאה מתביעה זו.

2. בשנת 2021 הוגשה כנגד המכון בקשה לתביעה ייצוגית על סך 15 מיליון ש"ח בגין חיוב כפול בגין גביית מלא אגרת זיהוי ונטילה כאשר נעשו בו זמנית ביחס למספר מוצרים. לטענת התובע כאשר אגרת זיהוי ונטילה שולמה פעם אחת במלואה, אין מקום לתשלום אגרה נוספת (על אותה נסיעה) שכן רכיב הנסיעה הכלול באגרה שולם בתשלום הראשון.
בתחילת שנת 2024 התובעים הסכימו להסתלק מהתביעה והסתלקות זו קיבלה תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט.

3. נגד המכון הוגשו מספר תביעות נוספות במהלך העסקים הרגיל (בחלקן ביחד עם נתבעים אחרים) שסכומן הכולל מסתכם בכ-5.9 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, למעט תביעות בגין נזקי גוף (תביעות אשר אינן כוללות סכום תביעה).

להערכת הנהלת המכון, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, ההפרשה הרשומה בדוחות הכספיים של המכון בסך כ-6.6 מיליון ש"ח מהווה כיסוי מתאים בגין כל התביעות הקיימות כנגד המכון.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 14 - מיסים על הכנסה

בתיקון מספר 3 לחוק התקנים (מחודש ינואר 1979) נקבע כי לעניין תשלום מסים ותשלומי חובה אחרים המגיעים למדינה או לרשות מקומית, דין המכון כדין המדינה בהתאם לאמור לעיל אין המכון חב בתשלום מסים על הכנסה.

ביאור 15 - הכנסות מפרויקטים בתקינה במימון משרדי ממשלה

בהמשך להסכמים אשר נחתמו בין משרד הכלכלה לבין המכון, משמש המכון כספק שירות של המשרד לביצוע אימוץ תקנים בינלאומיים ועדכון תקנים שאומצו בעבר וזאת בהתאם לאבני דרך כפי שנקבעו בהסכמים אלו.

ביאור 16 - הוצאות תפעוליות וכלליות אחרות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	
אלפי ש"ח		
21,929	19,408	נסיעות, אחזקת רכב והובלות
14,492	14,843	פחת
33,620	29,455	עבודות חוץ
7,597	8,075	עיבוד נתונים
6,175	5,847	חשמל וניקיון
9,305	9,874	אחזקות ציוד ומבנים
3,718	3,482	דואר, טלפון וצורכי משרד
5,646	5,465	שכר דירה ומיסים עירוניים
3,365	3,908	שירותים מקצועיים
4,383	(322)	משפטיות והפרשה בגין תביעות (*)
1,807	2,284	השתתפות בלימודים ופעולות תרבות והדרכה
330	(573)	חובות מסופקים והוצאות חובות אבודים, נטו (**)
1,024	3,594	פעולות הסברה
1,747	1,906	דמי חבר בארגונים בינלאומיים
1,365	1,397	תשלום מס ותנועה בהפרשה בגין הוצאות עודפות
367	273	אחרות
<u>116,870</u>	<u>108,916</u>	

(*) קיטון תנועה נטו בהפרשה בגין תביעות משפטיות בסך 2,327 אלפי ש"ח בשנת 2023 וגידול בהפרשה בסך 2,447 אלפי ש"ח בשנת 2022.

(**) ראה ביאור 2 ו'.

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 17 - הכנסות (הוצאות) מימון, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
(7,410)	5,540
1,619	6,649
624	884
(984)	(837)
376	(208)
1,005	551
(4,770)	12,579

שערוך ניירות ערך סחירים, נטו
הכנסות מפיקדונות בבנקים
הכנסות ריבית מאשראי לקוחות
עמלות כרטיסי אשראי
הכנסות (הוצאות) מימון פרישה מוקדמת (*)
הפרשי שער ואחרים

(*) ראה ביאור 11 ב'.

ביאור 18 - הכנסות (הוצאות) אחרות

בשנת 2023 שולמו שומות בגין שנים קודמות למ"ה ולמע"מ ובוצעה הפרשה בהתאם לביקורת ביטוח לאומי.
בשנת 2022 המכון גבה חובות עבר משנים 2014-2018 בגין פעילות סקר קרקע.

ביאור 19 - צדדים קשורים

בשל מעמדו המיוחד של המכון כתאגיד על פי החוק, לא ניתן לבצע זיהוי של צדדים קשורים, ובהתאם לא ניתן גילוי לעסקאות ויתרות עם גופים שעשויים היו להיחשב כצדדים קשורים.

ביאור 20 - אירועים מהותיים שחלו בתקופת הדו"ח

מלחמת חרבות ברזל

ב-7 באוקטובר 2023 פרצה מלחמת חרבות ברזל ברצועת עזה ובגבול לבנון. השפעת המלחמה בשלביה הראשונים על המכון באה לידי ביטוי בעבודה בהיקף כוח אדם נמוך מהרגיל (עובדים שגויסו בצו 8, מעבר עובדים לעבודה מהבית בהתאם להנחיות המכון ופיקוד העורף וניצול ימי חופשה) וזמינות/יכולת פחותה של לקוחות לביצוע מבדקים לאור המצב.

היעדר חתימה על הסכם תקינה לשנת 2023

בשונה משנים קודמות, בשנת 2023 לא נחתם הסכם בין משרד הכלכלה והתעשייה למכון התקנים המגדיר את תוכנית העבודה לתקינה לשנת 2023 ואת התמורה למכון בגינה. הכנסות האגף מפעילות התקינה עבור משרד הכלכלה והתעשייה לשנת 2023 היא נגזרת חלקית מתוכנית התקינה לשנת 2022 עבור תקנים שטרם נסתיימה הכנתם בשנת 2022 אך אינה כוללת את הפעילות לשנת 2023. משום כך, ההכנסה בשנת 2023 מהפעילות עבור משרד הכלכלה והתעשייה היתה חלקית בלבד שלא היה בה כדי לתת מענה למימון תשומות האגף, ולכן נגרמו למכון בשנת 2023 הפסדים משמעותיים מפעילות התקינה.

התייעלות פנימית באגף בניין ואיחוד פעילויות עם אגף תעשייה לאגף מעבדות אחד

מאז פתיחתו לתחרות לפני כשלושים שנה, תחומי בדיקות הבניה והקרקע באגף בניין היו גרעוניות. לאורך השנים בוצעו מספר בחינות מעמיקות של הפעילויות באגף שנועדו להביא לשיפור מצבו אך בפועל לא ניכר שיפור מהותי בתוצאותיו הכספיות.

מכון התקנים הישראלי

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 20 - אירועים מהותיים שחלו בתקופת הד"ח (המשך)

התייעלות פנימית באגף בניין ואיחוד פעילויות עם אגף תעשייה לאגף מעבדות אחד (המשך)

אגב יישום הרפורמה בבדיקות הטובין המיובא לישראל החל מחודש יוני 2022, הוחלט על שינוי ארגוני משמעותי באגף בניין, הכולל תוכנית התייעלות שתושג בעיקר על ידי פרישה רחבה של עובדים מאגף הבניין. בנוסף, השינוי הארגוני כולל איחוד פעילויות של אגף תעשייה עם אגף בניין לכדי אגף מעבדות אחד תוך שמירה על מרבית הידע של אגף הבניין ופעילויות הליבה אך במתכונת מצומצמת משמעותית מההיקפים הנוכחיים.

כחלק מהתוכנית הודיע המכון ללקוחותיו כי החל מיום 1 באפריל 2023 לא יוכל להמשיך ולספק את חלק נרחב מסל השירותים שסופק עד כה.

הצטרפות להסכם מסגרת לעובדים במסגרת הציבורי

במהלך חודש אוקטובר 2023 נחתם בין המכון, הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי המכון הסכם קיבוצי הכולל בין היתר את אימוץ הסכם המסגרת שנחתם במשק. עיקרי ההסכם כוללים: קיצור הדרגתי של שבוע העבודה (בהתייחס לכלל עובדי המכון), מענק חד פעמי לעובדי ההסכם הקיבוצי ולעובדים בחוזה אישי, מתן דרגות דירוגים, תוספות לשכר לעובדי ההסכם הקיבוצי, הגדלת מכסת עובדי חוזה ואפשרות לסיום העסקה בגין אי התאמה. תקופת ההסכם, שיושם בהדרגה הא מ-1 ביולי 2023 ועד 31 בדצמבר 2027.

המכון אומד עלות ההצטרפות להסכם הקיבוצי בכ-70 מיליון ש"ח, על פני תקופת ההסכם, מתוכם סך של כ-6 מיליון ש"ח שולם בשנת 2023.

ביאור 21 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הד"ח

העברת 105 מיליון ש"ח מיתרות המכון לקופת המדינה במסגרת חוק התוכנית המאזנת

כחלק מהתמודדות משרד האוצר עם הגירעון בתקציב המדינה כתוצאה מהשלכות מלחמת חרבות ברזל, עבר במליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית ביום 4 במרס 2024 תיקון לחוק התקנים (תיקון מס' 18) התשפ"ד-2024 הקובע כי:

"המכון יעביר לאוצר המדינה סכום של 105 מיליון שקלים חדשים מהעודפים שלו בתוך שישה חודשים מיום תחילתו של חוק התקנים (תיקון מס' 18), התשפ"ד-2024; בסעיף זה, "עודפים" - סכומים הכלולים בהון העצמי של המכון ומקורם ברווח הנקי שלו, כפי שנקבע לפי כללי חשבונאות מקובלים, כמפורט בדוחות הכספיים האחרונים של המכון שפורסמו לפני העברת הסכום כאמור".

רפורמות נוספות בתחום היבוא

תחום בדיקות היבוא מהווה חלק ניכר מפעילות המכון (כשליש מכלל ההכנסות בשנת 2023). בשנים האחרונות התמודד המכון עם ארבע רפורמות בתחום היבוא אשר הביאו לפגיעה בהכנסות המכון מתחום זה ובעקבותיהן צומצם היקף כוח האדם במעבדות המכון וביחידות אחרות ב - 300 עובדים על מנת להתמודד עם המציאות המשתנה.

להלן ארבע הרפורמות עימן התמודד המכון בשנים האחרונות:

1. **פתיחה לתחרות של שוק בדיקות היבוא.** רפורמה זו אפשרה למעבדות נוספות לבצע בדיקות התאמה לתקן של טובין מיובאים. הפתיחה לתחרות נעשתה באופן מדורג שנפרס על ארבע פעימות החל מחודש אוקטובר 2017 ועד חודש מרץ 2021.
2. **רפורמת קבוצות היבוא.** הורדה של 90 תקנים מקבוצת הבדיקות המחמירה ביותר (קבוצה 1 בעלת רמת הסיכון הגבוהה ביותר לבטיחות ולבריאות הציבור או להשפעתם על איכות הסביבה) לקבוצות יבוא 2 ו - 3. הרפורמה נכנסה לתוקף במהלך שנת 2021 ונפרסה על פני שנתיים.
3. **תוכנית רוחבית לפתיחת המשק ליבוא והפחתת יוקר המחיה (רפורמת היבוא).** אימוץ עקרונות של רגולציה כפי שמקובלים בעולם המערבי שבבסיסם עומד העיקרון שניהול תהליך הבדיקה עובר לאחריות היבואן. הרפורמה נכנסה לתוקף בחודש יוני 2022. במסגרת הרפורמה בוצעה העברה נוספת של תקנים מקבוצת יבוא

מכון התקנים הישראלי
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 21 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדו"ח (המשך)

רפורמות נוספות בתחום היבוא (המשך)

1 (המחמירה ביותר) לקבוצות יבוא 2 ו- 3 והוסף מסלול הצהרה "קסיס" המאפשר לייבא מוצרים העומדים בתקינה בינלאומית שאומצה בישראל. בנוסף כוללת הרפורמה תיגבור האכיפה בשווקים כן שהאחריות לתקינות המוצרים תוטל על היבואנים ובהתאם להקלות שיינתנו ברפורמה תוגבר האכיפה בשווקים והסנקציות על המפרים.

4. הקלות ביבוא עבור מוצרים הנמכרים על ידי רשתות בין-לאומיות הפועלות במדינות מפותחות, עם שווקים משמעותיים בין-לאומיים. בהתאם למתווה, על בסיס התחייבויות היבואנים, ייכנסו המוצרים לשוק הישראלי והפיקוח עליהם לרבות בחינת התאמתם לתקינה הישראלית או לתקינה זרה, יתבצע בחנויות לאחר כניסתם לארץ. הרפורמה נכנסה לתוקף באפריל 2023.

לארבע רפורמות אלה, מצטרפת רפורמה נוספת, חמישית במספר והיא תיקון פקודת היבוא והיצוא במסגרתה בין היתר, יבוטל החל מתאריך 01/07/2024 הצורך בהגשת בקשה למכון או למעבדת בדיקה אחרת לשחרור משלוחים במסלולי הצהרה.

השינויים אשר צפויים להשפיע על הכנסות המכון:

א. ביטול הצורך בהגשת בקשה למכון או למעבדת בדיקה אחרת לשחרור משלוחים במסלולי הצהרה. ההצהרה תועבר ישירות למכס על ידי היבואן. היבואן יציין שיש בידיו הצהרה, אך אין צורך להגיש את ההצהרה לשום גוף רגולטורי בשלב שחרור הסחורה.

ב. ירידה בבדיקות הוולונטריות מסוג "בדיקת דגם" למוצרים הנבדקים לפי ת"ר בקבוצה 3 וזאת עקב ביטול הצורך בהחזקת תעודת בדיקה בתיק המוצר בקבוצה 3. על פי השינוי, אושרה הוראת שעה למשך שנה עם אופציה להארכה במסגרתה לא תהיה חובת החזקת תעודת בדיקה בתיק המוצר בקבוצת יבוא 3.

ג. ירידה בבדיקות דגם במקרים של אי עמידה בבקרת תיקי מוצר.

רפורמה נוספת, "מה שטוב לאירופה טוב לישראל", הרפורמה השישית במספר בשנים האחרונות. רפורמה זו, המקודמת על ידי משרד הכלכלה והתעשייה, מאפשרת לייבא ארצה כל מוצר שמשווק באיחוד האירופאי על בסיס הצהרת יבואן בלבד. רפורמה זו אושרה במהלך חודש פברואר 2024 בוועדת השרים לענייני יוקר המחיה וכעת צפויה לעבור הליך חקיקה בכנסת.

להערכת הנהלת המכון רפורמות אלה צפויות להקטין את ההכנסות באופן משמעותי.